

Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

Editie 2025 en 2026

Inleiding

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) heeft recentelijk de editie 2026 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen gepubliceerd. De in editie 2026 aangepaste Richtlijnen zijn van toepassing op boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2026 (hierna: boekjaar 2026), tenzij anders is aangegeven. Eerdere toepassing wordt aanbevolen, tenzij in de Richtlijn anders is vermeld.

Deze factsheet bevat een overzicht van de belangrijkste gewijzigde bepalingen die van toepassing zijn op boekjaar 2026. Wij gaan hierbij niet in op aanpassingen met betrekking tot bijzondere bedrijfstakken. Volledigheidshalve begint deze factsheet met een samenvatting van de belangrijkste wijzigingen in de Richtlijnen die voor het eerst van toepassing zijn op boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2025 (hierna: boekjaar 2025). Daarnaast zullen wij aandacht besteden aan overige ontwikkelingen, zoals duurzaamheidsrapportering.

Wij sluiten de factsheet af met een overzicht van de belangrijkste wijzigingen voor kleine rechtspersonen zoals opgenomen in de Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen, die tegelijkertijd met de Richtlijnen voor grote en middelgrote rechtspersonen zijn gepubliceerd.

Overzicht van de belangrijkste wijzigingen

	Pagina	
Belangrijke wijzigingen vanaf boekjaar 2025	Personeelsbeloningen: vitaliteitsregelingen, regelingen voor vervroegde uittreding en pensioenregelingen en de Wet toekomst pensioenen (Wtp)	3
	Presentatie van schulden	8
	Toelichting liquiditeitsrisico financiële instrumenten	8
	Verduidelijkingen inzake financiële vaste activa	8
	Toelichting onderhanden projecten	9
	Landenrapportage (verslag inzake de winstbelasting)	10
	Stramien, algemene grondslagen en achtergrond en uitgangspunten bij de Richtlijnen	10
	Nederlandse corporate governance code 2025	11
Belangrijke wijzigingen vanaf boekjaar 2026	Latente belastingen	12
	Jaarrekeningen opgesteld op basis van IFRS	14
	Eigen vermogen	14
	Onderhoudsvoorzieningen	15
	Toelichting voorraden	15
	Rubricering langlopende schulden	15
	Toepassingsgebied op aandelen gebaseerde betalingen	16
	Honoraria voor assurance-opdrachten inzake duurzaamheidsrapportering	16
Overige ontwikkelingen	Elektronisch deponeren	17
	Duurzaamheidsrapportering	17
	EU-taxonomieverordening	19

Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2025

Personeelsbeloningen

Vitaliteitsregelingen

De RJ heeft in paragraaf 2 'Beloningen tijdens het dienstverband' van Richtlijn 271 'Personeelsbeloningen' wijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de verslaggeving van zogenaamde vitaliteitsregelingen. *Vitaliteitsregelingen zijn regelingen waarbij het recht bestaat op doorbetaalde afwezigheid voor een deel van de arbeidstijd.*

Volgens paragraaf 2 van Richtlijn 271 dienen personeelsbeloningen tijdens het dienstverband, waaronder vitaliteitsregelingen, te worden geclassificeerd als een regeling waarin sprake is van 'opbouw van rechten' of als een regeling waarin geen sprake is van 'opbouw van rechten'. Voor regelingen waarbij sprake is van opbouw van rechten dient een voorziening te worden verwerkt. Voor regelingen waarbij geen sprake is van opbouw van rechten worden de lasten in de winst-en-verliesrekening verwerkt op het moment dat ze zich voordoen ('duur loon').

Deze classificatiebepalingen zijn inhoudelijk niet gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op de toepassing van deze bepalingen op vitaliteitsregelingen. Als belangrijke wijzigingen kunnen de volgende nieuwe bepalingen worden genoemd:

- De beoordeling of voor een vitaliteitsregeling sprake is van opbouw van rechten (= voorziening) of geen opbouw van rechten (= geen voorziening) dient plaats te vinden op basis van de *economische realiteit* van de regeling, primair op basis van de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om van de regeling gebruik te kunnen maken. Als voorbeelden van voorwaarden kunnen worden genoemd een diensttijdeis en een leeftijdseis.
- Voor vitaliteitsregelingen met een *diensttijdeis* bepaalt de RJ dat in beginsel sprake is van opbouw van rechten waarvoor een voorziening dient te worden verwerkt in de jaarrekening, tenzij de diensttijdeis geen of slechts geringe economische betekenis heeft (bijvoorbeeld vanwege de korte periode van de diensttijdeis).

- Voor wat betreft een in een vitaliteitsregeling opgenomen *leeftijdseis* licht de RJ toe dat de economische betekenis hiervan deel uitmaakt van de beoordeling van de economische realiteit van de vitaliteitsregeling, maar dat de leeftijdseis op zichzelf niet leidt tot de conclusie dat sprake is van een regeling met opbouw van rechten (= voorziening) dan wel zonder opbouw van rechten (= geen voorziening).
- In het geval dat voor vitaliteitsregelingen een voorziening wordt verwerkt omdat op basis van de economische realiteit sprake is van opbouw van rechten, dient deze voorziening te worden *opgebouwd gedurende de periode waarover de rechten worden opgebouwd*. Normaliter betreft dit de periode van een dienstjareneis.

De in vitaliteitsregelingen opgenomen voorwaarden zoals een diensttijdeis en de toegepaste opbouwperiode dienen te worden toegelicht.

Voorbeeld 1

Vitaliteitsregeling

Werknemers kunnen vanaf de 65-jarige leeftijd en indien ze de 5 jaar daarvoor (dus vanaf 60-jarige leeftijd) steeds in dienst zijn geweest, ervoor kiezen om nog 80% van hun normuren te blijven werken tegen 90% van het salaris en met behoud van 100% van hun pensioenopbouw. Deze vitaliteitsregeling wordt vanwege de dienstjareneis in beginsel beoordeeld als een regeling met opbouw van rechten. Voor een 40-jarige werknemer geldt dat het recht (= de voorziening) wordt opgebouwd gedurende de 5 jaar voorafgaand aan het bereiken van de 65-jarige leeftijd (= de diensttijdeis), derhalve vanaf het moment dat de werknemer 60 jaar wordt. Op het moment dat de regeling ingaat, wordt voor een 62-jarige werknemer (die al minimaal 2 jaar werkzaam is bij de onderneming) de voorziening opgebouwd over de ('resterende') 3-jaars periode waarover de werknemer aan de diensttijdeis kan voldoen (er wordt voor een 62-jarige werknemer dus niet meteen al een 2/5 deel van de verplichting verwerkt (geen backservice)).

Regelingen voor vervroegde uittreding

De RJ heeft in paragraaf 4 'Regelingen voor vervroegde uittreding' van Richtlijn 271 'Personeelsbeloningen' wijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de verslaggeving van zogenaamde *regelingen voor vervroegde uittreding*. Regelingen voor vervroegde uittreding hebben (nagenoeg) uitsluitend als doel om te voorzien in door de onderneming te verrichten betalingen aan een fonds of werknemers, ter overbrugging van de periode tot aan de ingangsdatum van het pensioen of de AOW en waarin geen arbeidsprestaties meer worden verricht.

Volgens paragraaf 4 van Richtlijn 271 dient voor een regeling voor vervroegde uittreding een verplichting (voorziening) te worden verwerkt voor de juridische en feitelijke verplichtingen onder andere tegenover (1) personeelsleden die al hebben geopteerd, en (2) personeelsleden die onder de bestaande regeling al kunnen opteren maar dat nog niet hebben gedaan. De verplichting wordt opgenomen tegen het bedrag van de beste schatting van de verwachte uitgaven (tegen contante waarde). Die personeelsleden hoeven immers geen arbeidsprestaties meer te verrichten om van de regeling gebruik te maken. De bepalingen die betrekking hebben op de verplichting voor deze groepen personeelsleden zijn inhoudelijk niet gewijzigd.

Daarnaast eist paragraaf 4 van Richtlijn 271 de verwerking van een verplichting voor personeelsleden die nog niet kunnen opteren maar dat tijdens de looptijd van de regeling waarvoor een feitelijke verplichting is aangegaan wel kunnen doen. Deze personeelsleden dienen feitelijk nog arbeidsprestaties te verrichten om in de toekomst te kunnen opteren voor de regeling. De wijzigingen in paragraaf 4 van Richtlijn 271 hebben betrekking op de verwerking van de verplichting voor deze personeelsleden, waaronder de bepaling van de opbouwperiode van de verplichting. Als belangrijke wijzigingen kunnen in dat kader de volgende nieuwe bepalingen worden genoemd:

- Er dient voor deze personeelsleden alleen een verplichting (voorziening) te worden opgenomen gedurende de periode dat in wezen het recht op uitkeringen wordt opgebouwd.
- Deze opbouwperiode dient te worden bepaald aan de hand van de economische realiteit van de regeling. De economische realiteit van de regeling dient te worden bepaald door (1) de voorwaarden die gelden om van de regeling gebruik te kunnen maken, zoals een diensttijdeis en (2) de looptijd van de regeling waarvoor een feitelijke verplichting is aangegaan. Als een regeling een diensttijdeis heeft die geen of slechts geringe economische

betekenis bevat, wordt de opbouwperiode niet gebaseerd op de diensttijdeis. De RJ geeft in een appendix voorbeelden van de beoordeling van de economische realiteit van regelingen waarin sprake is van een diensttijdeis.

Voorbeeld 2

Een regeling voor vervroegde uittreding met een diensttijdeis met economische betekenis

Voor een tijdelijke regeling met een looptijd van 5 jaar geldt dat een werknemer recht op vervroegde uittreding heeft bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, mits de werknemer ten minste de 3 voorafgaande jaren onafgebroken in dienst is geweest bij de rechtspersoon. Voor een 60-jarige werknemer geldt dan dat het recht wordt opgebouwd gedurende de 3 jaar voorafgaand aan het bereiken van de 65-jarige leeftijd en de verplichting vanaf de 62-jarige leeftijd over deze 3 jaar wordt opgebouwd.

Voorbeeld 3

Een regeling voor vervroegde uittreding met een diensttijds met geringe of geen economische betekenis

Voor een tijdelijke regeling met een looptijd van 5 jaar geldt dat een werknemer recht op vervroegde uittreding heeft bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, mits de werknemer ten minste de 3 voorafgaande maanden onafgebroken in dienst is geweest bij de werkgever. De diensttijds van 3 maanden heeft in het kader van de regeling geringe of geen economische betekenis. Daarom is de periode waarin de rechten in wezen worden opgebouwd de resterende diensttijd tot aan het bereiken van de leeftijdseis. Voor een 60-jarige werknemer geldt dan dat het recht wordt opgebouwd van 60 tot 65 jaar. Voor de duidelijkheid wordt gemeld dat voor werknemers die niet binnen de looptijd van de regeling vallen, geen voorziening wordt opgebouwd (bijvoorbeeld voor een 58-jarige werknemer). Dit is ook van toepassing op voorbeeld 1.

De toepassing van deze wijzigingen in de verslaggevingsregels van de verwerking van vervroegde uittredingsregelingen in de jaarrekening voor personeelsleden die nog kunnen opteren voor gebruikmaking van de regeling, kan onder andere tot gevolg hebben dat volgens de nieuwe bepalingen een voorziening over een andere periode dient te worden verwerkt (opgebouwd) dan de periode die is gehanteerd onder de oude bepalingen. De contractuele en overige (feitelijke) afspraken inzake vervroegde uittredingsregelingen dienen opnieuw te worden beoordeeld. De in de regeling voor vervroegde uittreding opgenomen voorwaarden zoals een diensttijds en de toegepaste opbouwperiode dienen te worden toegelicht.

Pensioenregelingen en de Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) ingegaan. Ondernemingen hebben gedurende een overgangperiode tot 1 januari 2028 de gelegenheid om bestaande pensioenregelingen (onder de tot 1 juli 2023 geldende Pensioenwet (Pw)) aan te passen aan de vereisten van de Wtp. In het kader van de Wtp heeft de RJ wijzigingen aangebracht in paragraaf 3 'Pensioenen' van Richtlijn 271 'Personeelsbeloningen' (voor grote en middelgrote rechtspersonen). De gewijzigde

paragraaf 3 van Richtlijn 271 is van toepassing op alle pensioenregelingen die volgens de Nederlandse verslaggevingsregels (dus niet bijvoorbeeld volgens IAS 19 Employee Benefits) worden verwerkt. Dit omvat zowel regelingen onder de tot 1 juli 2023 geldende Pw als regelingen onder de Wtp.

De bepalingen, bijvoorbeeld ter zake van het verwerken en waarderen van 'aanvullende verplichtingen' voor een verplichting aan de pensioenuitvoerder of werknemer, zijn inhoudelijk niet gewijzigd. De aanpassingen in de bepalingen maken duidelijk wat de impact van de Wtp is/kan zijn op de verslaggeving van pensioentoezeggingen onder de RJ, zoals:

- contractuele of feitelijke toezeggingen tot compensatie ('compensatiebetalingen') aan de pensioenuitvoerder of werknemer die een onderneming in het kader van de transitie naar een regeling volgens de Wtp doet, kunnen afhankelijk van de vorm en voorwaarden tot een (nieuwe) 'aanvullende verplichting' (pensioenvoorziening) leiden; en
- verplichtingen (pensioenvoorzieningen) die onder de tot 1 juli 2023 geldende Pw in de jaarrekening zijn verwerkt, kunnen ook na 1 juli 2023 of zelfs na 1 januari 2028 nog verwerkt moeten blijven (en mogen in dat geval niet vrijvallen).

Voorbeeld 4

In het Transitieplan is de onderneming met de pensioenuitvoerder in het kader van de overgang naar een nieuwe/aangepaste pensioenregeling die voldoet aan de Wtp per balansdatum een eenmalige compensatiebetaling overeengekomen. De onderneming dient uit dien hoofde een eenmalig bedrag te storten ter verhoging van de risicodelingsreserve in de (nieuwe/aangepaste) pensioenregeling. Deze toezegging dient per balansdatum te worden aangemerkt als ‘aanvullende verplichting’ waarvoor de onderneming een voorziening dient te verwerken in de jaarrekening.

De toepassing van de wijzigingen in de verslaggevingsregels van de verwerking van pensioentoezeggingen naar aanleiding van de Wtp kan consequenties hebben voor de jaarrekening, in het bijzonder indien in het kader van de transitie ‘aanvullende verplichtingen’ moeten worden verwerkt. In dit kader wordt geadviseerd om kennis te nemen van het Transitieplan dat ondernemingen en pensioenuitvoerders in het kader van de overgang naar een regeling die voldoet aan de Wtp moeten zijn overeengekomen.

Presentatie van schulden

De RJ heeft in Richtlijn 254 ‘Schulden’ de situatie verduidelijkt waarbij op balansdatum wel wordt voldaan aan de leningsvoorwaarden van de langlopende leningsovereenkomst, maar verwacht wordt dat binnen 12 maanden na balansdatum niet meer zal worden voldaan aan de leningsvoorwaarden. Als dit het geval is, wordt de schuld gerubriceerd als langlopend. Als alternatief is het nu echter toegestaan de schuld te rubriceren als kortlopend (Richtlijn 254.307a). De toepassing van dit laatste alternatief moet worden toegelicht. De gekozen presentatiemethode dient consistent te worden toegepast.

Toelichting liquiditeitsrisico financiële instrumenten

In Richtlijn 290 ‘Financiële instrumenten’ zijn toelichtingsbepalingen opgenomen met betrekking tot het rente-, kasstroom- en liquiditeitsrisico. Inzake het liquiditeitsrisico is een nieuwe bepaling toegevoegd (Richtlijn 290.918a). Hierin wordt aangegeven dat het van belang kan zijn om informatie te verschaffen over contractuele regelingen en het zakelijk doel hiervan, als de risico’s die voortvloeien uit (het wegvallen van) dergelijke regelingen van betekenis zijn voor de beoordeling van de liquiditeitspositie

van de rechtspersoon. Voorbeelden van dergelijke regelingen kunnen zijn ‘factoring’, ‘reverse factoring’, ‘kredietfaciliteiten’ en ‘master netting agreements’.

Verduidelijkingen inzake financiële vaste activa

De RJ heeft de structuur van Richtlijn 214 ‘Financiële vaste activa’ aangepast om daarmee de toegankelijkheid te vergroten. Deze aanpassing heeft niet geleid tot inhoudelijke aanpassingen van de Richtlijn. Daarnaast zijn twee verduidelijkingen in de Richtlijn aangebracht. De verduidelijkingen hebben betrekking op:

- a) deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiewaarde; en
- b) omvang voorziening deelneming.

Met deze aanpassingen worden geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Ad a) Deelnemingen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiewaarde

Wanneer een deelneming volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, in beginsel is dit vereist bij het bestaan van invloed van betekenis, moet de waardering plaatsvinden tegen nettovermogenswaarde. Verduidelijkt is dat uitsluitend

als de nettovermogenswaarde niet kan worden vastgesteld, waardering op basis van zichtbaar eigen vermogen is toegestaan (Richtlijn 214.402).

Ad b) Omvang voorziening deelneming

De RJ heeft verduidelijkt dat de omvang van de voorziening voor deelnemingen met een negatieve vermogenswaarde afhankelijk is van de aard van de aansprakelijkheid en wordt bepaald op basis van de algemene bepalingen in Richtlijn 252 'Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa'.

Als de vermogenswaarde van de deelneming negatief is geworden, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. Als de deelnemende rechtspersoon andere langlopende belangen (zoals verstrekte langlopende leningen) heeft in de deelneming die als uitbreiding van de netto-investering in de deelneming worden aangemerkt, dan wordt de negatieve vermogenswaarde van de deelneming op deze belangen in mindering gebracht tot maximaal de negatieve vermogenswaarde. Voor zover na afboeking van de hiervoor bedoelde posten nog vorderingen openstaan, wordt beoordeeld of een verdere waardevermindering dient te geschieden op basis van Richtlijn 290 'Financiële instrumenten'. Als

daarna nog een negatieve vermogenswaarde overblijft, gaat de deelnemende rechtspersoon na of hij een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om de deelneming tot betaling van zijn schulden in staat te stellen. Als dat het geval is, wordt een voorziening deelneming verwerkt voor zover de deelnemende rechtspersoon een waarschijnlijke uitstroom van middelen verwacht en hij de omvang daarvan betrouwbaar kan vaststellen (Richtlijn 214.419).

Toelichting onderhanden projecten

De RJ heeft om de consistentie binnen de Richtlijnen te bevorderen de toelichtingsbepalingen in Richtlijn 221 'Onderhanden projecten' aangepast om deze aan te laten sluiten op de toelichtingsbepalingen in Richtlijn 270 'Winst-en-verliesrekening'. De aard van de belangrijke prestatieverplichtingen moet worden toegelicht en de toelichtingen moeten per belangrijke prestatieverplichting worden gegeven (Richtlijn 221.414).

Daarnaast is verduidelijkt dat middelgrote rechtspersonen die op grond van BW 2 Titel 9 artikel 397 lid 3 posten in de winst-en-verliesrekening samentrekken tot de post 'bruto-bedrijfsresultaat', zijn vrijgesteld van het toelichten van de opbrengsten uit onderhanden projecten die in de periode in de

Richtlijn 221.414

In de jaarrekening dient het volgende te worden opgenomen:

- a. de opbrengsten uit onderhanden projecten die in de periode in de winst-en-verliesrekening zijn verantwoord;
- b. de aard van belangrijke prestatieverplichtingen;
- c. per belangrijk type prestatieverplichting de gebruikte methode voor de verantwoording van projectopbrengsten in de winst-en-verliesrekening; en
- d. per belangrijk type prestatieverplichting de methode van toerekening van opbrengsten aan verslagperioden, waaronder de wijze van vaststelling van de mate van voltooiing van opdrachten.

winst-en-verliesrekening zijn verantwoord, tenzij opbrengsten uit onderhanden projecten een belangrijke opbrengstcategorie vormen. In dat geval is het toegestaan om de toelichting van elke belangrijke opbrengstcategorie niet in bedragen maar in percentages van de totale opbrengsten te vermelden (Richtlijn 270.601).

Landenrapportage (verslag inzake de winstbelasting)

De RJ heeft de bestaande Richtlijn 500 'Landeninformatie - rapportage van betalingen aan overheden ('country-by-country-reporting')' uitgebreid vanwege de implementatie begin 2024 van de Europese Richtlijn openbaarmaking winstbelasting in de Nederlandse wetgeving (paragraaf 4 van Richtlijn 500). Tegelijkertijd is Richtlijn 500 geherstructureerd en is de titel aangepast naar 'Landenrapportage ('country-by-country reporting')'.

De genoemde implementatie heeft plaatsgevonden via het Implementatiebesluit Richtlijn openbaarmaking winstbelasting. Dit Besluit is, afgezien van enkele specifieke vrijstellingen, van toepassing op:

- NV's;
- BV's;
- VOF's en CV's waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn;

een en ander voor zover deze vennootschappen (zelfstandig of als uiteindelijke moedermaatschappij) gedurende twee opeenvolgende verslagjaren een

(geconsolideerde) netto-omzet hebben behaald van meer dan € 750 miljoen.

Deze vennootschappen moeten jaarlijks een (geconsolideerd) verslag inzake de winstbelasting opstellen en dit binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar deponeren bij het handelsregister. Daarnaast moeten ze dit verslag ten minste 5 jaar in elektronisch formaat beschikbaar stellen op hun website. De genoemde verplichting geldt voor verslagjaren die beginnen op of na 22 juni 2024.

Het verslag inzake de winstbelasting vermeldt onder meer de inkomsten, het resultaat vóór belastingen, de toerekenbare winstbelasting (per fiscale jurisdictie), de betaalde winstbelasting (per fiscale jurisdictie) en de cumulatief ingehouden winsten. Het verslag hoeft niet te worden gecontroleerd door een accountant. Wel dient de accountant in de controleverklaring te vermelden of de vennootschap, met betrekking tot het boekjaar dat voorafging aan het boekjaar waarover de te onderzoeken jaarrekening is opgesteld, uit hoofde van het Besluit verplicht was een verslag inzake de winstbelasting openbaar te maken en, zo ja, of het verslag in overeenstemming met het Besluit openbaar is gemaakt (zoals beschreven in de voorgaande alinea).

Stramien, algemene grondslagen en achtergrond en uitgangspunten bij de Richtlijnen

Bij het ontwikkelen van de Richtlijnen hanteert de RJ een aantal algemene uitgangspunten. De RJ heeft daarbij in het verleden mede gebruik gemaakt van het Stramien dat ook was opgenomen als bijlage (930) bij de RJ-bundel.

De RJ heeft geconstateerd dat het Stramien op bepaalde punten niet meer geheel aansluit bij de ontwikkelingen in de Nederlandse verslaggevingspraktijk en de werkwijze van de RJ, maar heeft tegelijkertijd geconstateerd dat bepaalde conceptuele onderdelen van het Stramien nog steeds relevant zijn.

De relevante onderdelen van het Stramien worden behouden in de RJ-bundel, maar niet in de vorm van een separaat Stramien (930). De RJ heeft besloten om het Stramien als bijlage bij de RJ-bundel te laten vervallen.

De belangrijke bepalingen uit het Stramien worden behouden door deze op te nemen in Afdeling 1 'Algemene grondslagen'. Verder worden bepaalde

conceptuele uitgangspunten, die aan het opstellen en vormgeven van (Richtlijnen voor de) jaarverslaggeving ten grondslag liggen, opgenomen in een nieuwe inleidende algemene paragraaf getiteld 'Achtergrond en uitgangspunten bij de Richtlijnen'.

Met de aanpassingen worden geen inhoudelijke wijzigingen beoogd en blijven de conceptuele uitgangspunten van de Richtlijnen behouden.

Nederlandse corporate governance code

De RJ heeft de aanpassingen in de geactualiseerde Nederlandse corporate governance code (2025) opgenomen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Deze actualisatie volgt op het werk van de nieuw aangestelde Monitoring Commissie corporate

governance code, die de herziene code in maart 2025 heeft gepubliceerd. De inhoudelijke wijzigingen zijn verwerkt in Richtlijn 400 'Bestuursverslag'.

De corporate governance code is van toepassing op:

- vennootschappen met een statutaire zetel in Nederland waarvan de aandelen of certificaten van aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt of een daarmee vergelijkbaar systeem; en
- grote vennootschappen met een statutaire zetel in Nederland en een balanswaarde van EUR 500 miljoen of meer waarvan de aandelen of certificaten van aandelen zijn toegelaten tot de handel op een multilaterale handelsfaciliteit of een daarmee vergelijkbaar systeem.

Een van de belangrijkste wijzigingen is de introductie van de verklaring omtrent risicobeheersing (VOR). Waar onder de vorige Code (2022) het bestuur al verplicht was om in het bestuursverslag verklaringen op te nemen over de interne risicobeheersings- en controlesystemen, gaat de Code 2025 verder. Het bestuur moet expliciet verklaren dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen een redelijke mate van zekerheid bieden dat de financiële verslaggeving geen materiële onjuistheden bevat, en ten minste een beperkte mate van zekerheid dat de duurzaamheidsverslaggeving vrij is van materiële onjuistheden. Daarnaast moet het bestuur beoordelen en toelichten welk niveau van zekerheid deze systemen bieden bij het beheersen van operationele en compliance risico's (Richtlijnen 400.4031 en 400.4044). Opname van de VOR in het bestuursverslag biedt meer transparantie over de beheersing van operationele, compliance- en verslagleggingsrisico's.

De verankering van de geactualiseerde Code in de Nederlandse wetgeving moet ultimo november 2025 nog plaatsvinden door publicatie in de Staatscourant en aanpassing van artikel 2 van het Besluit inhoud bestuursverslag. Dit zal naar verwachting in 2025 gebeuren.

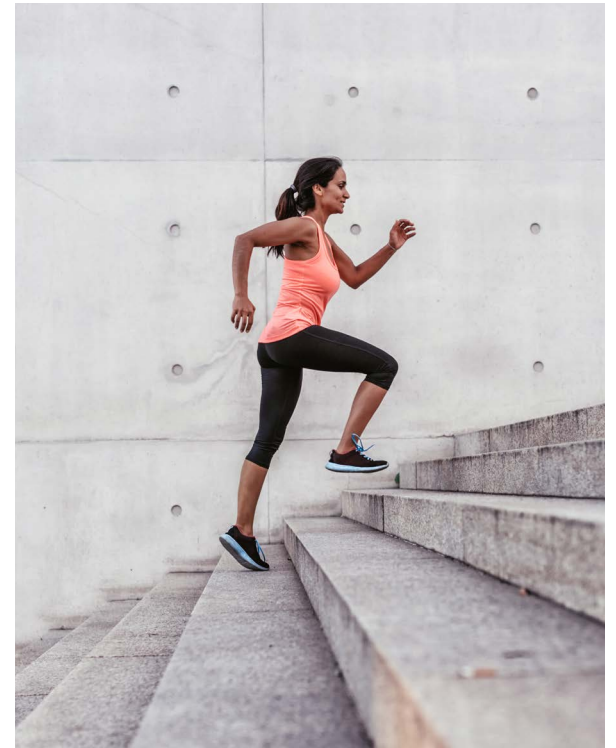
Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2026

Latente belastingen

Naar aanleiding van vragen uit de praktijk heeft de RJ verduidelijkt wanneer een rechtspersoon geen latente belastingverplichting of -vordering hoeft op te nemen bij de eerste verwerking van bepaalde activa en/of verplichtingen. De wijzigingen in Richtlijn 272 'Belastingen naar de winst' maken expliciet dat een rechtspersoon geen latente belastingverplichting of -vordering hoeft op te nemen voor belastbare of verrekenbare tijdelijke verschillen bij de eerste verwerking van deze transacties als aan specifieke voorwaarden wordt voldaan.

Deze uitzondering is vergelijkbaar met de "initial recognition exception" onder IFRS (IAS 12.15 en IAS 12.24), maar in tegenstelling tot IFRS is toepassing ervan onder de RJ niet verplicht. Een rechtspersoon mag de uitzondering toepassen als aan de volgende drie voorwaarden is voldaan (Richtlijnen 272.301a en 272.306a):

- de transactie is geen overname waarop Richtlijn 216 'Fusies en overnames' van toepassing is;
- op het moment van de transactie heeft deze geen invloed op het commerciële en fiscale resultaat; en
- op het moment van de transactie ontstaan geen gelijke belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen.

Voorbeeld

Omstandigheden van de transactie

- **Verkrijgingsprijs aandelen:** € 1.000 Bij de totstandkoming van de transactie is rekening gehouden met het feit dat de kostprijs niet fiscaal aftrekbaar is. Er wordt verder gegaan met de historische fiscale boekwaarde.
- **Vennootschap bevat slechts één actief.** Er is géén sprake van een geïntegreerd geheel van activiteiten, activa en/of verplichtingen dat opbrengsten kan genereren. Omdat er geen andere activa zijn, wordt de verkrijgingsprijs volledig toegerekend aan het identificeerbare actief.
- **Verwachte gebruiksduur actief:** 5 jaar
- **Restwaarde actief:** nihil
- **Fiscale boekwaarde actief:** nihil
 - De gekochte vennootschap heeft de oorspronkelijke historische kostprijs van het actief reeds volledig fiscaal afgeschreven.
- **Belastingtarief:** 25%

Gevolg

Er ontstaat een tijdelijk verschil van € 1.000 tussen commerciële en fiscale boekwaarde bij eerste verwerking omdat de commerciële afschrijvingslast is gebaseerd op € 1.000 en de fiscaal aftrekbare afschrijvingslast nihil is.

Toepassen van de uitzondering:

In deze situatie kan de uitzondering worden toegepast omdat:

- er géén sprake is van een overname waarop Richtlijn 216 'Fusies en overname' van toepassing is.
- op het moment van de transactie het commerciële en fiscale resultaat niet wordt beïnvloed.
- op het moment van de transactie er geen gelijke belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen ontstaan.

Indien de uitzondering wordt gehanteerd, wordt in toekomstige perioden géén latente belastingverplichting opgenomen voor het resterende belastbare tijdelijke verschil.

Jaarrekeningen opgesteld op basis van IFRS*

Om de toegankelijkheid te verbeteren voor rechtspersonen die IFRS* toepassen in combinatie met Titel 9 Boek 2 BW, heeft de RJ alle relevante aanvullende bepalingen samengebracht in een nieuwe Richtlijn: 105 'Jaarrekeningen opgesteld op basis van IFRS* in combinatie met Titel 9 Boek 2 BW'. Voorheen waren deze bepalingen opgenomen in de Richtlijnen 100 'Inleiding', 160 'Gebeurtenissen na balansdatum', 214 'Financiële vaste activa' en 240 'Eigen vermogen'.

Richtlijn 105 bevat nu alle bepalingen die van toepassing zijn wanneer IFRS* wordt toegepast in de geconsolideerde en/of enkelvoudige jaarrekening. Bij het verplaatsen van de diverse alinea's naar het nieuwe Richtlijn 105 heeft de RJ benadrukt dat in beginsel geen inhoudelijke wijzigingen zijn beoogd. Wel zijn twee onderwerpen nader toegelicht omdat deze nuancering behoeven, mede vanwege hun praktische relevantie en de wisselwerking tussen IFRS* en Nederlandse wetgeving:

- **Gebeurtenissen na balansdatum:**
IFRS* beperkt de verwerking van gebeurtenissen na balansdatum tot gebeurtenissen die plaatsvinden tot de datum waarop de jaarrekening wordt opgemaakt ('authorised for issue'). De Nederlandse wetgeving (artikel 2:362 lid 6 BW) vereist echter dat gebeurtenissen die plaatsvinden na de datum van opmaak tot aan het moment van vaststelling van de jaarrekening alsnog moeten worden verwerkt, indien deze onontbeerlijk zijn voor het inzicht. Als zich dergelijke gebeurtenissen voordoen, zal sprake zijn van een verschil in verwerking tussen IFRS* en Titel 9 Boek 2 BW. De RJ geeft aan dat het bestuur in dat geval kan besluiten de jaarrekening opnieuw op te maken, rekening houdend met deze gebeurtenissen (Richtlijn 105.110). Zodoende kan het onderkende verschil in verwerking tussen IFRS* en Titel 9 Boek 2 BW worden vermeden.
- **Toepassing van artikel 2:362 lid 9 BW:**
De RJ heeft verduidelijkt dat de verplichting tot het vermelden van het gemiddeld aantal werknemers (artikel 2:382 BW) ook geldt voor de geconsolideerde jaarrekening die is opgesteld op basis van IFRS*, en dus niet alleen voor de enkelvoudige jaarrekening (Richtlijn 105.109).

Eigen vermogen

De RJ heeft Richtlijn 240 'Eigen vermogen' volledig herzien met als doel de structuur, leesbaarheid en toegankelijkheid van de Richtlijn te verbeteren. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Wel heeft de RJ expliciet verduidelijkt dat de verkrijgingsprijs of boekwaarde van ingekochte eigen aandelen uitsluitend in mindering mag worden gebracht op de vrije reserves of, indien de statuten dit toestaan, op de statutaire reserves (Richtlijn 240.214). Het is niet toegestaan deze in mindering te brengen op de wettelijke reserves. Hiermee wordt een mogelijke onjuiste interpretatie voorkomen die zou kunnen suggereren dat wettelijke reserves ook verlaagd mogen worden.

*De door de Europese Unie aanvaarde standaarden van de International Accounting Standards Board (IASB) en interpretaties van de IFRS Interpretations Committee (IFRS IC).

Onderhoudsvoorzieningen

In Richtlijn 212 'Materiele vaste activa' is bepaald dat kosten van groot onderhoud kunnen worden verwerkt in de boekwaarde van het actief (indien aan de criteria voor verwerking in de balans wordt voldaan) of via een onderhoudsvoorziening. Indien de rechtspersoon de methode voor verwerking via een onderhoudsvoorziening toepast, moet voor de bepaling van de toevoegingen aan de voorziening een schatting worden gemaakt van het bedrag per onderhoudscomponent en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

De RJ heeft verduidelijkt dat wijzigingen in het geschatte bedrag per onderhoudscomponent en/of het moment waarop toekomstig groot onderhoud zal plaatsvinden, worden verwerkt als een schattingswijziging (Richtlijn 212.451). Het effect hiervan wordt systematisch toegerekend aan de resterende opbouwperiode van de onderhoudsvoorziening. Hierdoor zijn inhaaldotaties niet toegestaan en wordt een consistente kostenallocatie bevorderd.

Er is een overgangsbepaling opgenomen die toestaat deze wijziging prospectief toe te passen; dat wil

zeggen dat alleen schattingswijzigingen vanaf 1 januari 2026 onder de nieuwe bepaling vallen (Richtlijn 212.810).

Toelichting voorraden

De RJ heeft in RJ 220 'Voorraden' het toelichtingsvereiste verduidelijkt met betrekking tot de kostprijs van voorraden die als last in de winst-en-verliesrekening zijn verwerkt (Richtlijn 220.601a). Dit bedrag is, ongeacht of de winst-en-verliesrekening naar aard of naar functie wordt gepresenteerd, gelijk aan de kosten die eerder in de waardering van de voorraad waren opgenomen en die door verkoop van de voorraad zijn verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Dit bedrag is niet per definitie gelijk aan de kostprijs van de omzet (bij presentatie van de kosten naar functie), omdat hierin ook andere kosten kunnen zijn begrepen.

Rubricering langlopende schulden

De RJ heeft in Richtlijn 254 'Schulden' de bepalingen rondom de rubricering van langlopende schulden bij schending van leningsvoorwaarden per balansdatum verduidelijkt. Het uitgangspunt is dat een schuld als kortlopend wordt gerubriceerd indien per balansdatum niet aan de leningsvoorwaarden wordt voldaan, waardoor de schuld direct opeisbaar wordt. De RJ

onderkent echter dat in het geval van een schending van de leningsvoorwaarden op balansdatum, zich de situatie kan voordoen dat de schuldeiser onvoorwaardelijk afstand heeft gedaan van zijn recht de lening op te eisen op grond van deze schending (veelal door het verstrekken van een 'waiver') of een herstelperiode is afgesproken die minimaal tot 12 maanden na balansdatum loopt (de rechtspersoon werkt aan het herstel van zijn financiële positie), waarbij onmiddellijke opeising op grond van deze schending niet mogelijk is. In beide gevallen blijft de schuld als langlopend gepresenteerd staan, de schuld kan immers niet binnen 12 maanden na balansdatum worden opgeëist.

Indien pas na balansdatum, maar voor het moment van opmaken van de jaarrekening overeenstemming met de schuldeisers wordt bereikt waardoor de lening niet binnen 12 maanden na balansdatum kan worden opgeëist, is het toegestaan de schuld als langlopend te presenteren. De toepassing van deze optie wordt dan toegelicht (Richtlijn 254.307).

Op basis van een bestaande bepaling mag de schuld alsnog als kortlopend worden gerubriceerd indien verwacht wordt dat binnen 12 maanden na balansdatum niet aan de leningsvoorwaarden zal worden voldaan (Richtlijn 254.307a).

Toepassingsgebied op aandelen gebaseerde betalingen

Voorheen gold dat Richtlijn 275 'Op aandelen gebaseerde betalingen', met uitzondering van de toelichtingsvereisten in Richtlijn 275.511, niet hoefde te worden toegepast op de op aandelen gebaseerde betalingen die werden geïnitieerd en/of afgewikkeld door een persoon of maatschappij buiten de consolidatiekring van de rechtspersoon (bijvoorbeeld de moedermaatschappij van de rechtspersoon). Deze uitzondering is nu vervallen voor regelingen die door de rechtspersoon zelf worden afgewikkeld.

Voortaan geldt dat alle op aandelen gebaseerde betalingen die door de rechtspersoon zelf worden afgewikkeld, ongeacht door wie deze zijn geïnitieerd, verwerkt moeten worden volgens Richtlijn 275. Alleen voor regelingen die afgewikkeld worden door een persoon of maatschappij die niet tot de consolidatiekring van de rechtspersoon behoort, blijft de uitzondering gelden (Richtlijn 275.103a).

Honoraria voor assurance-opdrachten inzake duurzaamheidsrapportering

Een rechtspersoon moet de in het boekjaar ten laste van de rechtspersoon gebrachte totale honoraria voor:

- het onderzoek van de jaarrekening;
- andere controleopdrachten;
- adviesdiensten op fiscaal terrein; en
- andere niet-controlediensten

uitgevoerd door de externe accountant en de accountantsorganisatie vermelden (artikel 2:382a lid 1).

In de praktijk bestond onduidelijkheid over de wijze waarop honoraria voor assurance-opdrachten met betrekking tot duurzaamheidsrapportering moeten worden vermeld. De RJ heeft in Richtlijn 390 'Overige in de toelichting op te nemen informatie' verduidelijkt dat deze honoraria óf separaat worden vermeld, óf worden opgenomen als onderdeel van de totale honoraria voor andere controleopdrachten. In dat laatste geval wordt aanbevolen de naam van de categorie aan te passen van "andere controleopdrachten" naar "andere assurance-opdrachten". De reden hiervoor is dat de aard van de opdracht voor de duurzaamheidsrapportering geen controleopdracht is, maar een assurance-opdracht (Richtlijn 390.301).

Overige ontwikkelingen

Elektronisch deponeren

De deponering van de jaarstukken bij het Handelsregister dient te geschieden langs elektronische weg via SBR (Standard Business Reporting). Voor grote rechtspersonen (en daaraan verbonden middelgrote rechtspersonen) is deponering via SBR verplicht vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2025; voor micro-, kleine en middelgrote rechtspersonen gold de deponeringsplicht via SBR al vanaf eerdere boekjaren (met enkele uitzonderingen). Beursgenoteerde ondernemingen moeten sinds 2021 hun te deponeren stukken opstellen volgens het ESEF (European Single Electronic Format).

Deponeringen op grond van artikelen 2:403 en 408 BW vallen met ingang van boekjaar 2025 ook onder de SBR-verplichting. Dit betekent dat het groepsjaarverslag elektronisch via SBR moet worden gedeponeed. Voor zowel de 403- als de 408-vrijstelling geldt als sprake is van een Nederlands groepshoofd, dat dit groepshoofd het groepsjaarverslag zelf via SBR deponeert bij het Handelsregister. Is het groepshoofd een buitenlandse entiteit, dan deponeert

de Nederlandse dochter het groepsjaarverslag via SBR, waarbij alleen de verplichte basisinformatie in iXBRL wordt getagd. Voor de 408-vrijstelling geldt een overgangsbepaling waardoor voor boekjaar 2025 het groepsjaarverslag van een buitenlands groepshoofd nog in pdf mag worden aangeleverd (vanaf 2026 wordt het gebruik van SBR verplicht).

Zie ook de websites van de Kamer van Koophandel (www.kvk.nl/deponeren/hoe-deponeer-je-jouw-jaarrekening) en SBR (www.sbr-nl.nl/sbr-domeinen/handelsregister/uitbreiding-elektronische-deponering-handelsregister) voor aanvullende informatie.

Duurzaamheidsrapportering

De Europese Commissie heeft in het kader van de Europese 'Green Deal' een aantal jaren geleden besloten tot een herziening van de EU-Richtlijn niet-financiële informatie (in Nederland geïmplementeerd via het Besluit bekendmaking niet-financiële informatie).

Het voorgaande heeft geleid tot de publicatie op 16 december 2022 van de Europese Richtlijn duurzaamheidsrapportering (duurzaamheidsverslaggeving), ook bekend als de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De Richtlijn bevat rapporteringsvereisten op het gebied van duurzaamheid. Op basis van deze Richtlijn moeten grote ondernemingen en beursgenoteerde kleine en middelgrote ondernemingen verslag gaan uitbrengen over duurzaamheidskwesities, zoals milieuzaken, sociale rechten en mensenrechten. Ten tijde van het samenstellen van deze factsheet is de Richtlijn nog niet geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, en de huidige verwachting is dat dit pas in de loop van 2026 zal plaatsvinden.

Op 26 februari 2025 heeft de Europese Commissie (EC) twee omvangrijke Omnibus-pakketten gepubliceerd, waarvan één specifiek gericht was op het vereenvoudigen en stroomlijnen van duurzaamheidsrapportering en due diligence. De Omnibus-voorstellen waren bedoeld om de administratieve lasten voor bedrijven te verlagen en de regelgeving proportioneel en werkbaar te houden.

In de EC-voorstellen is het toepassingsgebied van de CSRD beperkt tot grote ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers. Ook is het drempelbedrag voor ondernemingen uit derde landen verhoogd en is de informatie-uitvraag uit de waardeketen beperkt tot wat de VSME-standaard vereist. Verder

is afgezien van de ontwikkeling van sector- en LSME-standaarden en is het niveau van assurance beperkt tot een beperkte mate van zekerheid. Daarnaast is voorgesteld de rapportageverplichtingen voor overige grote ondernemingen en beursgenoteerde kleine en middelgrote ondernemingen met twee jaar uit te stellen (de zogeheten 'stop de klok'). Dit laatste voorstel is in april 2025 in definitieve vorm vastgesteld door de EU, maar moet nog wel worden geïmplementeerd in nationale wetgeving.

Voor de ESRS is in de EC-voorstellen ingezet op een vergaande vereenvoudiging: het aantal verplichte datapunten wordt verminderd, er komt meer nadruk op kwantitatieve informatie en minder op kwalitatieve toelichtingen, en er zal worden afgezien van sectorspecifieke standaarden. EFRAG is gevraagd om advies uit te brengen over de vereenvoudiging van de ESRS. EFRAG heeft medio 2025 voorstellen opgesteld en geconsulteerd; de definitieve voorstellen van EFRAG zijn eind november 2025 aangeboden aan de EC. De EC zal vervolgens na consultatie van relevante partijen komen tot een definitieve vaststelling van de herziene ESRS. Los daarvan is in november 2025 een 'quick fix' definitief geworden, waarmee de infaseringperiode van bepaalde rapportage-eisen met twee jaar is verlengd en het toepassingsgebied van sommige infaseringen is uitgebreid (met

terugwerkende kracht van toepassing voor verslagjaren die beginnen op of na 1 januari 2025). Deze 'quick fix' is met name relevant voor ondernemingen die vanaf boekjaar 2024 al ESRS toepassen.

In reactie op de EC-voorstellen hebben de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement in de loop van 2025 ook hun posities bepaald. Medio november 2025 zijn de drie partijen in onderhandeling gegaan (de zogeheten 'trialoog'), wat medio december 2025 is uitgemond in een compromistekst van de herziene CSRD. Daarin is het toepassingsgebied van de CSRD beperkt tot ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers en een netto-omzet van meer dan 450 miljoen euro. De tekst van de herziene CSRD zal nu worden vertaald en moet daarna nog formeel worden goedgekeurd door de Raad van de Europese Unie, en naar verwachting zal de herziene CSRD in maart 2026 worden gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU. Daarna moeten de lidstaten de herziene CSRD binnen 12 maanden verwerken in hun nationale wetgeving.

De bestaande Europese wetgeving op het gebied van duurzaamheidsrapportering blijft onverkort van toepassing totdat de wijzigingen zijn vastgesteld, gepubliceerd en (waar nodig) verwerkt in nationale wetgeving.

EU-taxonomieverordening

Toepassingsgebied

Vanaf 1 januari 2022 (de facto vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2021) dienen grote OOB's die op grond van het Besluit bekendmaking niet-financiële informatie (Bbnfi) een niet-financiële verklaring moeten opnemen in het bestuursverslag, aanvullende toelichtingen op het gebied van duurzaamheid te verstrekken in deze verklaring. De aanvullende toelichtingseisen vloeien voort uit de EU-taxonomieverordening en de daarmee samenhangende gedelegeerde verordeningen, die alle rechtstreekse werking hebben in de lidstaten.

Wanneer de EU-Richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD) is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving, zal het toepassingsgebied van de EU-taxonomieverordening worden uitgebreid tot alle ondernemingen die binnen het toepassingsgebied vallen van de genoemde Richtlijn. Overigens kan dit weer veranderen als de Omnibus-voorstellen worden aangenomen en verwerkt in de wetgeving, omdat in die voorstellen het toepassingsgebied van de CSRD (en daarmee van de EU-taxonomieverordening) flink wordt ingeperkt (zie hiervoor).

De Europese Commissie heeft eveneens voorstellen gedaan tot vergaande vereenvoudiging van de rapporteringseisen voortvloeiend uit de EU-taxonomieverordening. Het voorstel is dat bedrijven niet meer hoeven te rapporteren over activiteiten die minder dan tien procent van de netto-omzet, kapitaaluitgaven of operationele uitgaven uitmaken, en het aantal te rapporteren datapunten wordt in de templates met circa zeventig procent verminderd. Begin juli 2025 heeft de Europese Commissie de genoemde wijzigingen gepubliceerd. Het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie hebben tot 5 januari 2026 de gelegenheid gekregen om bezwaar aan te tekenen ('scrutiny period') voordat de gedelegeerde handeling met de wijzigingen zal worden gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU. Medio december 2025 was de verwachting dat geen bezwaren zullen worden ingediend tijdens de resterende periode. Ten tijde van het samenstellen van deze factsheet was de gedelegeerde handeling nog niet gepubliceerd, maar de verwachting is dat publicatie in de loop van januari 2026 zal gaan plaatsvinden. De wijzigingen in de EU-Taxonomie kunnen dan al worden toegepast vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2025, maar het is ook toegestaan om de wijzigingen pas toe te passen vanaf boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2026.

Uitgangspunten en doelstelling EU-taxonomieverordening

De EU-taxonomieverordening is onderdeel van de door de EU getroffen maatregelen op het gebied van duurzaamheid en duurzaamheidsrapportage, en bevat onder meer een opsomming van economische activiteiten die als ecologisch duurzaam ('groen') kunnen worden aangemerkt.

Uitgangspunt van de EU-taxonomieverordening is dat de binnen het toepassingsgebied vallende ondernemingen in hun niet-financiële verklaring informatie opnemen over hoe en in welke mate de activiteiten van de onderneming verband houden met economische activiteiten die als ecologisch duurzaam kunnen worden aangemerkt. Dit dient te geschieden aan de hand van voorgeschreven kritische prestatie-indicatoren (KPI's) per soort onderneming. In dat kader moet worden getoetst in welke mate de economische activiteiten van de onderneming bijdragen aan een zestal milieudoelstellingen, te weten:

1. mitigatie van klimaatverandering;
2. adaptatie aan klimaatverandering;
3. duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
4. transitie naar een circulaire economie;
5. preventie en bestrijding van verontreiniging; en
6. bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Voor de toetsing aan deze zes milieudoelstellingen publiceert de Europese Commissie via gedelegeerde verordeningen een lijst met economische activiteiten die het potentieel hebben om ecologisch duurzaam te zijn (voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten) en de zogenaamde ‘technische screeningcriteria’ voor deze economische activiteiten. Om een economische activiteit te classificeren als ecologisch duurzaam (op de taxonomie afgestemde activiteit), moet deze zowel voldoen aan de ‘technische screeningcriteria’ als aan de ‘minimumgaranties’. De technische screeningcriteria komen overeen met vereisten die aangeven dat een economische activiteit substantieel bijdraagt aan één of meer van de zes milieudoelstellingen, en dat deze activiteit geen ernstige afbreuk doet aan één van de andere milieudoelstellingen. De minimumgaranties hebben betrekking op de procedures die een onderneming toepast om in overeenstemming te handelen met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten, en omvatten met name de eerbiediging van mensenrechten, het tegengaan van corruptie, de naleving van belastingwetgeving en eerlijke concurrentie.

Toelichtingen

Grote OOB’s die binnen het toepassingsgebied van de EU-taxonomieverordening vallen (kortweg gezegd: grote OOB’s met meer dan 500 werknemers), moeten op basis van de gedelegeerde verordening (EU) 2021/2178 de volgende toelichtingen ter zake van alle zes milieudoelstellingen opnemen in de niet-financiële verklaring:

- **Niet-financiële ondernemingen:**

- de KPI’s zoals gespecificeerd in bijlage I van de gedelegeerde verordening (omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven), te presenteren in tabelvorm aan de hand van de templates zoals opgenomen in bijlage II van de gedelegeerde verordening;
- de informatie zoals gespecificeerd onder punt 1.2 van bijlage I van de gedelegeerde verordening;
- voor activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas: de informatie zoals gespecificeerd in artikel 8 lid 6 en 7 van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de templates zoals opgenomen in bijlage XII van de gedelegeerde verordening.

- **Financiële ondernemingen:**

- (door vermogensbeheerders) de KPI’s zoals

- gespecificeerd in bijlage III van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de template zoals opgenomen in bijlage IV van de gedelegeerde verordening;
- (door kredietinstellingen) de KPI’s zoals gespecificeerd in bijlage V van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de template zoals opgenomen in bijlage VI van de gedelegeerde verordening;
- (door beleggingsondernemingen) de KPI’s zoals gespecificeerd in bijlage VII van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de template zoals opgenomen in bijlage VIII van de gedelegeerde verordening;
- (door verzekerings- en herverzekeringsondernemingen) de KPI’s zoals gespecificeerd in bijlage IX van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de template zoals opgenomen in bijlage X van de gedelegeerde verordening;
- de kwalitatieve toelichtingen zoals gespecificeerd in bijlage XI van de gedelegeerde verordening;
- voor activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas: de informatie zoals gespecificeerd in artikel 8 lid 6 en 7 van de gedelegeerde verordening, te presenteren in tabelvorm aan de hand van de templates zoals opgenomen in bijlage XII van de gedelegeerde verordening.

Wijzigingen in de RJK-bundel

Belangrijkste wijzigingen in de RJK-bundel die voor het eerst van toepassing zijn op boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2025

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft de editie 2025 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) gepubliceerd. Deze editie is van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2025, tenzij anders is aangegeven. De belangrijkste gewijzigde bepalingen voor kleine rechtspersonen zijn:

- **B9 – Verplichtingen / schulden**

De presentatie van schulden is verduidelijkt zoals beschreven in de paragraaf 'Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2025'.

- **B14 – Personeelsbeloningen**

De verwerking van vitaliteitsregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding is verduidelijkt zoals beschreven in de paragraaf 'Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2025'.

Belangrijkste wijzigingen in de RJK-bundel die voor het eerst van toepassing zijn op boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2026

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft recentelijk de editie 2026 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) gepubliceerd. Deze editie is van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2026, tenzij anders is aangegeven. De belangrijkste gewijzigde bepalingen voor kleine rechtspersonen zijn:

- **M1 – Microrechtspersonen**

Microrechtspersonen zijn vrijgesteld van het opnemen van specifieke toelichtingen in de jaarrekening. In uitzonderlijke omstandigheden (zoals materiële onzekerheid over de continuïteit) kan het nodig zijn om aanvullende gegevens te verstrekken om te kunnen voldoen aan het 'inzichtsvereiste' zoals bedoeld in artikel 2:362 lid 1. In de RJ was reeds opgenomen dat in dergelijke gevallen deze aanvullende toelichtingen in de inrichtingsjaarrekening moeten worden opgenomen. Verduidelijkt is dat deze ook in

de deponeringsjaarrekening moeten worden opgenomen.

- **A2 – Verwerking en waardering**

De criteria voor afzonderlijke vermelding van posten in de balans en winst-en-verliesrekening zijn verduidelijkt. Daarnaast zijn voorbeelden toegevoegd van gebeurtenissen die kunnen wijzen op materiële onzekerheid over de continuïteit van de onderneming.

- **A3 – Stelselwijzigingen, schattingswijzigingen en fouterstel**

Het onderscheid tussen stelselwijzigingen en schattingswijzigingen is verduidelijkt. Schattingswijzigingen moeten altijd prospectief (dus niet met terugwerkende kracht) worden verwerkt.

- **A4 – Gebeurtenissen na balansdatum**

Er is een schema toegevoegd dat richting geeft aan de verwerking van gebeurtenissen na balansdatum, inclusief wanneer de jaarrekening moet worden aangepast of wanneer volstaan kan worden met een toelichting.

- **A8 – Winstbestemming en verwerking van het verlies**

Benadrukt is dat mutaties in wettelijke en statutaire reserves in de opgemaakte balans moeten worden verwerkt.

- **B2 – Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen**

In de Richtlijn zijn verwijzingen toegevoegd naar de RJ-bundel en zijn bepalingen vanuit de RJ-bundel overgenomen inzake voorbeelden van vervaardigings- en overige rechtstreeks toerekenbare kosten, kosten die niet in de kostprijs of boekwaarde van een actief mogen worden verwerkt en kosten van groot onderhoud (Richtlijn B2.107 en B2.122). Daarnaast zijn verwijzingen opgenomen naar voorbeelden van vastgoedbeleggingen en het aanmerken van gemengd gebruik als vastgoedbelegging (Richtlijn B2.201).

- **B9 – Verplichtingen / schulden**

De rubricering van langlopende schulden bij schending van leningsvoorwaarden per balansdatum is verduidelijkt zoals beschreven in de paragraaf 'Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2026'.

- **B10 – Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**

In de Richtlijn zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. Zo is nu expliciet opgenomen dat geen voorziening mag worden gevormd voor assurantie eigen risico (Richtlijn B10.103), en dat specifieke bepalingen in andere Richtlijnen voorgaan op de algemene bepalingen van B10 (Richtlijn B10.104a). Voor het contant maken van voorzieningen is toegevoegd dat de marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties als uitgangspunt geldt; als die markt ontbreekt, wordt het rendement op staatsleningen gebruikt (Richtlijn B10.106). Verder zijn voorbeelden van te overwegen toelichtingen voor iedere categorie voorzieningen toegevoegd (Richtlijn B10.109a) en zijn voor niet in de balans opgenomen activa bepalingen en voorbeelden opgenomen (Richtlijn B10.301 en B10.302).

- **B15 – Belastingen naar de winst**

Het opnemen van een latente belastingverplichting of -vordering bij de eerste verwerking van bepaalde activa en/of verplichtingen is verduidelijkt zoals beschreven in de paragraaf 'Belangrijke wijzigingen van toepassing vanaf boekjaar 2026'.

- **B18 – Toelichting**

De paragraaf over concessiedienstverlening is vervallen, omdat deze dienstverlening naar verwachting niet plaatsvindt door kleine rechtspersonen.

Ten slotte

Bronvermelding

De informatie in deze factsheet is in belangrijke mate ontleend aan het Ten Geleide bij de edities 2025 en 2026 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de RJ-Uitingen.

Nadere informatie

Uw KPMG-contactpersoon informeert u graag nader over de informatie zoals opgenomen in deze publicatie en de gevolgen daarvan voor uw onderneming.

KPMG

Laan van Langerhuize 1
1186 DS AMSTELVEEN
T. +31 (0)20 656 78 90
www.kpmg.nl

Tanja van den Vlekkert-Zevenbergen

E. vandenvlekkert.tanja@kpmg.nl
T. +31 (0)10 453 43 72

Joshua Pallencaöe

E. pallencaoe.joshua@kpmg.nl
T. +31 (0)53 483 25 15